

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

2722 *Reial decret llei 4/2012, de 24 de febrer, pel qual es determinen obligacions d'informació i procediments necessaris per establir un mecanisme de finançament per al pagament als proveïdors de les entitats locals.*

La greu situació de crisi econòmica ha generat una forta caiguda de l'activitat econòmica i correlativament una forta baixada en la recaptació de recursos per part de les entitats locals. Això està ocasionant retards acumulats en el pagament de les obligacions que han contret amb els seus proveïdors, amb la consegüent incidència negativa en la liquiditat de les empreses.

D'altra banda, segueixen mantenint-se exigents restriccions d'accés al crèdit, cosa que, unida als retards esmentats, dificulta el finançament de les empreses i la seva competitivitat.

En el Reial decret llei 5/2009, de 24 d'abril, de mesures extraordinàries i urgents per facilitar a les entitats locals el sanejament de deutes pendents de pagament amb empreses i autònoms, i en el Reial decret llei 8/2011, d'1 de juliol, de mesures de suport als deutors hipotecaris, de control de la despesa pública i cancel·lació de deutes amb empreses i autònoms contrets per les entitats locals, de foment de l'activitat empresarial i impuls de la rehabilitació i de simplificació administrativa, es van aprovar mesures per corregir aquesta situació. Per a això, es va instrumentar primer una operació especial d'endeutament i una línia d'aval de l'Institut de Crèdit Oficial per al sanejament de deutes de les entitats locals i, posteriorment, una línia de crèdit per a la cancel·lació de deutes de les entitats locals amb empreses i autònoms.

L'escassa eficàcia d'aquelles mesures i l'apressant situació de falta de liquiditat abans descrita aconsellen l'adopció immediata de mesures urgents i de caràcter extraordinari.

Per a això, s'estableix la necessària posada en marxa, per acord de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics, d'un mecanisme àgil de pagament i cancel·lació de deutes amb proveïdors d'entitats locals i del seu finançament. Això ha de permetre: subministrar liquiditat a les empreses, donar suport financer a les entitats locals afrontant el pagament a llarg termini dels seus deutes, complementat amb la deguda condicionalitat fiscal i financera.

Així, es poden acollir al dit mecanisme els proveïdors que tinguin obligacions pendents de pagament amb entitats locals o qualsevol dels seus organismes i entitats dependents. A més aquestes obligacions pendents de pagament han de reunir diversos requisits concurrents: ser vençudes, líquides i exigibles; anteriors a l'1 de gener de 2012 i que es tracti de contractes inclosos en l'àmbit d'aplicació del Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes del sector públic.

Com que el bon funcionament del mecanisme requereix una informació financera fiable s'estableixen obligacions d'informació a càrrec de les entitats locals i el procediment per al seu compliment, que s'iniciï mitjançant un instrument de remissió d'informació, certificada per part de les entitats locals al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, que ha de permetre identificar el volum real de deute amb els seus proveïdors. A partir d'aquest moment, les entitats locals poden satisfer els seus deutes o bé recórrer a una operació financera.

Aquest mecanisme de finançament comporta una operació d'endeutament a llarg termini i l'obligació per part de les entitats locals d'aprovar un pla d'ajust, que ha de respondre a uns criteris bàsics per tal de garantir la sostenibilitat financera de l'operació. Aquest pla d'ajust ha de ser valorat favorablement pel Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques perquè quedi autoritzada la concertació de l'operació d'endeutament.

La concreció de les condicions del mecanisme de finançament es determina per un acord de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics que s'ha d'aprovar de forma immediata.

Així, els dos primers articles del present Reial decret llei regulen l'objecte i l'àmbit d'aplicació del mecanisme, i defineixen, tant positivament com negativament, les obligacions pendents de pagament que es podrien acollir a aquest mecanisme financer.

En els articles 3 a 6 s'estableixen obligacions de subministrament d'informació per a les entitats locals, mitjançant les certificacions corresponents. Així mateix, es reconeix la facultat de consulta de la informació remesa per part dels proveïdors i s'estableix una obligació per a les entitats locals d'expedir certificacions individuals a requeriment dels proveïdors per fer valer els seus drets de cobrament. Per tancar la regulació d'aquestes matèries es recullen les conseqüències de l'incompliment de les obligacions d'expedició de la documentació anterior.

L'article 7 estableix el contingut del pla d'ajust que necessàriament han d'aprovar les entitats locals que pretenguin concertar l'operació d'endeutament a llarg termini i, en definitiva, acollir-se al mecanisme de finançament que regula aquest Reial decret llei. El pla ha de ser valorat pel Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, i, a més, ha de ser la referència ineludible per a l'elaboració dels pressupostos generals de les entitats locals en els exercicis que es corresponguin amb el període d'amortització d'aquella operació d'endeutament.

Els articles 8 a 10 desenvolupen les línies generals i fonaments del mecanisme de finançament, que s'han de concretar de forma imminent mitjançant un acord de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics. Així mateix, es regulen els efectes extintius que té l'abonament de les obligacions pendents de pagament.

Els dos últims articles, 11 i 12, recullen la garantia de la participació de les entitats locals en els tributs de l'Estat i l'habilitació necessària perquè, quan sigui procedent, s'executi aquella mitjançant la compensació de deutes a través de les retencions que correspongui aplicar en les transferències d'aquell recurs financer.

El mecanisme de finançament al qual es refereix el present Reial decret llei s'exclou, en una disposició addicional única, de l'àmbit d'aplicació de la disposició addicional única del text refós de la Llei general d'estabilitat pressupostària, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2007, de 28 de desembre.

A més d'establir l'entrada en vigor de la present norma, a les disposicions finals s'habilita el ministre d'Hisenda i Administracions Públiques per aprovar tant un model de sol·licitud dels certificats individuals als quals es refereix l'article 4, com un model de plans d'ajust.

En el conjunt i en cada una de les mesures que s'adopten, concorren, per la seva naturalesa i finalitat, les circumstàncies d'extraordinària i urgent necessitat que exigeix l'article 86 de la Constitució espanyola com a pressupòsits habilitadors per a l'aprovació d'un reial decret llei.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta dels ministres d'Hisenda i Administracions Públiques i d'Economia i Competitivitat, prèvia deliberació del Consell de Ministres, en la seva reunió del dia 24 de febrer de 2012,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

Constitueix l'objecte del present Reial decret llei habilitar les condicions necessàries per permetre la cancel·lació per entitats locals de les seves obligacions pendents de pagament amb els seus proveïdors, derivades de la contractació d'obres, subministraments o serveis.

A aquests efectes la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics ha d'adoptar amb caràcter d'urgència els acords pertinents per a la posada en funcionament dels mecanismes financers necessaris amb aquesta finalitat de conformitat amb els requisits i efectes que preveu aquest Reial decret llei.

Article 2. Àmbit d'aplicació.

1. Les obligacions pendents de pagament als contractistes, a les quals es refereix l'article anterior, han de reunir tots els requisits següents:

- a) Ser vençudes, líquides i exigibles.
- b) Que la recepció, en el registre administratiu de l'entitat local, de la factura corresponent, factura rectificativa si s'escau, o sol·licitud de pagament equivalent hagi tingut lloc abans de l'1 de gener de 2012.
- c) Que es tracti de contractes d'obres, serveis o subministraments inclosos en l'àmbit d'aplicació del text refós de la Llei de contractes del sector públic aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre.

2. Se n'exclouen les obligacions concretes per les entitats locals amb l'Administració General de l'Estat o qualsevol dels seus organismes i entitats dependents, l'Administració de les comunitats autònomes o qualsevol dels seus organismes i entitats dependents, altres entitats locals i amb la Seguretat Social.

3. S'entén per entitat local, als efectes del que disposa aquest Reial decret llei, totes les entitats esmentades a l'article tres de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, i tots els seus organismes i entitats dependents que pertanyin íntegrament a les entitats locals inclosos a l'inventari d'ens del sector públic local regulat pel Reial decret 1463/2007, de 2 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei 18/2001, de 12 de desembre, d'estabilitat pressupostària.

4. S'entén per contractista, als efectes del que disposa aquest Reial decret llei, tant l'adjudicatari del contracte com el cessionari a qui li hagi transmès el seu dret de cobrament.

Article 3. Obligacions de subministrament d'informació per part de les entitats locals.

1. Les entitats locals han de remetre, per via telemàtica i amb signatura electrònica, a l'òrgan competent del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, amb data límit el dia 15 de març de 2012, una relació certificada de totes les obligacions pendents de pagament que reuneixin els requisits que estableix l'article anterior i que compregui la informació següent:

- a) Identificació del contractista que inclogui el codi o número d'identificació fiscal, denominació social i el seu domicili social.
- b) Import del principal de l'obligació pendent de pagament, impost sobre el valor afegit o impost general indirecte canari inclòs si s'escau, sense inclusió d'interessos, costes judicials o qualsevol altres despeses accessòries.
- c) Data d'entrada en el registre administratiu de la factura, factura rectificativa si s'escau, o sol·licitud de pagament equivalent anterior a l'1 de gener de 2012.
- d) Expressió de si el contractista ha instat l'exigibilitat davant els tribunals de justícia abans de l'1 de gener de 2012.

2. La relació certificada que preveu l'apartat anterior ha de ser expedida per l'interventor amb obligació d'informar-ne el ple de la corporació local.

3. En el cas en què les entitats locals hagin acordat amb els seus contractistes, amb anterioritat a l'entrada en vigor de la present norma, una cancel·lació fraccionada dels deutes concrets amb aquests, s'ha d'incloure a la certificació esmentada l'import total pendent de pagament en el moment en què s'emeti. En aquests casos les entitats locals han d'informar dels venciments que es produeixin fins al 31 de desembre de 2012.

4. La relació certificada a remetre per cada entitat local, d'acord amb el que preveu l'apartat 1, ha de comprendre també les obligacions pendents de pagament corresponents als organismes autònoms i altres entitats dependents que pertanyin íntegrament a les entitats locals incloses a l'inventari d'ens del sector públic local regulat pel Reial decret 1463/2007, de 2 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei 18/2001, de 12 de desembre, d'estabilitat pressupostària.

Article 4. Consulta d'informació i expedició de certificats individuals a sol·licitud del contractista.

1. Les entitats locals han de permetre als contractistes consultar la seva inclusió a la relació certificada remesa d'acord amb l'article 3, i en cas d'estar-hi inclosos poden conèixer la informació que els afecti respecte a la normativa de protecció de dades de caràcter personal.

2. Els contractistes que no constin en la relació certificada remesa, d'acord amb el que preveu l'article 3, poden sol·licitar a l'entitat local deutora l'emissió d'un certificat individual.

3. El certificat individual ha de ser expedit per l'interventor en els termes i amb el contingut que preveu l'article anterior en el termini de 15 dies naturals des de l'entrada de la sol·licitud en el registre de l'entitat local. Transcorregut el termini sense que s'hagi rebutjat la sol·licitud, s'entén reconegut el dret de cobrament per silenci positiu en els termes que preveu la sol·licitud.

4. En els cinc primers dies hàbils de cada mes, l'interventor de l'entitat local ha de comunicar al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques una relació de les sol·licituds de certificats individuals presentats, els certificats expedits, els rebutjats i les sol·licituds no contestades, corresponents al mes immediatament anterior. Les entitats locals han de permetre als contractistes consultar la seva inclusió en aquesta informació actualitzada i en cas d'estar-hi inclosos poden conèixer la informació que els afecti respecte a la normativa de protecció de dades de caràcter personal.

5. El president de l'entitat local ha de dictar les instruccions necessàries per garantir l'atenció als contractistes en les seves sol·licituds, la ràpida emissió dels certificats individuals i l'accés a la informació remesa.

Article 5. Efectes de l'expedició de certificats.

L'expedició tant de les relacions certificades com dels certificats individuals comporta la comptabilització de les obligacions pendents de pagament, en cas de no estar-ho, sense que això suposi responsabilitat de l'interventor en els termes que preveu l'article 188 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals.

Article 6. Conseqüències de l'incompliment de les obligacions d'expedició de certificat.

L'incompliment per part dels funcionaris competents de les obligacions d'expedició de certificacions i comunicacions que preveuen els articles 3 i 4 tenen la consideració de faltes molt greus en els termes que preveu l'article 95 de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic.

Article 7. Pla d'ajust.

1. Una vegada remesa la relació certificada que preveu l'article 3, l'interventor, en cas de no haver-se efectuat el pagament de les obligacions reconegudes, ha d'elevat a ple de la corporació local un pla d'ajust, en els termes que preveu aquest article, per ser aprovat abans del 31 de març de 2012.

2. El pla d'ajust aprovat s'estén durant el període d'amortització previst per a l'operació d'endeutament establerta a l'article 10, i els pressupostos generals anuals que s'aprovin durant aquest han de ser consistents amb l'esmentat pla d'ajust. En tot cas, el contingut del pla ha de complir els requisits següents:

a) Recollir ingressos corrents suficients per finançar les seves despeses corrents i l'amortització de les operacions d'endeutament, inclosa la que es formalitzi en el marc de la present norma;

b) Les previsions d'ingressos corrents que contingui han de ser consistents amb l'evolució dels ingressos efectivament obtinguts per l'entitat local respectiva en els exercicis 2009 a 2011;

c) Un finançament adequat dels serveis públics prestats mitjançant taxa o preus públics, per al qual han d'incloure informació suficient del cost dels serveis públics i el seu finançament;

d) Recollir la descripció i el calendari d'aplicació de les reformes estructurals que s'hagin d'implementar així com les mesures de reducció de càrregues administratives a ciutadans i empreses que s'hagin d'adoptar en els termes que s'estableixin per acord de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics;

e) Qualsevol altres requisits que s'estableixin per acord de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics.

3. El pla d'ajust pot incloure modificació de l'organització de la corporació local.

4. El pla d'ajust ha de ser tramès per l'entitat local l'endemà de la seva aprovació pel pla a l'òrgan competent del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, per via telemàtica i amb signatura electrònica, i aquest ha de realitzar una valoració del pla presentat i comunicar-la a l'entitat local en un termini de 30 dies naturals a comptar de la recepció del pla. Transcorregut el termini sense comunicació de la valoració, aquesta es considera desfavorable.

5. Valorat favorablement el pla d'ajust s'entén autoritzada l'operació d'endeutament que preveu l'article 10.

Article 8. *Mecanisme de finançament.*

El mecanisme de finançament que a aquests efectes es posi en funcionament per acord de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics s'ha d'ajustar als termes següents:

1. El mecanisme de finançament es pot desenvolupar en fases temporals successives que no han d'excedir l'any 2012.

2. Es poden establir com a criteris per a prioritat de pagament, entre d'altres, els següents:

a) Descompte ofert sobre l'import del principal de l'obligació pendent de pagament.

b) Que es tracti d'una obligació pendent de pagament l'exigibilitat de la qual s'hagi instat davant els tribunals de justícia abans de l'1 de gener de 2012.

c) L'antiguitat de l'obligació pendent de pagament.

3. En cada fase, es pot establir un descompte mínim a oferir pel contractista sobre l'import del principal de l'obligació pendent de pagament perquè es pugui abonar al contractista. Igualment es pot fixar un import global i màxim de finançament per a cada fase.

4. En cada fase es poden establir trams específics per a petites i mitjanes empreses i per a autònoms.

Article 9. *Efectes de l'abonament de les obligacions pendents de pagament.*

1. Els contractistes que figurin a la relació que preveu l'article 3 i aquells que tinguin dret al cobrament d'acord amb l'article 4 ho poden fer efectiu voluntàriament mitjançant la presentació al cobrament a les entitats de crèdit.

2. L'abonament a favor del contractista comporta l'extinció del deute contret per l'entitat local amb el contractista pel principal, els interessos, costes judicials i qualsevol altres despeses accessoris.

3. Les entitats de crèdit han de facilitar a les entitats locals i al contractista un document justificatiu de l'abonament, que ha de determinar la terminació del procés

judicial, si n'hi ha, per satisfacció extraprocessal de conformitat amb el que assenyala l'article 22.1 de la Llei 1/2001, de 7 de gener, d'enjudiciament civil.

Article 10. *Operacions d'endeutament.*

1. Les entitats locals poden finançar les obligacions de pagament abonades en el mecanisme mitjançant la concertació d'una operació d'endeutament a llarg termini les condicions financeres de la qual han de ser fixades per acord de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics.

2. L'operació d'endeutament pot comportar la cessió a l'Estat dels drets de l'entitat local quant a la seva participació en els tributs de l'Estat en la quantitat necessària per fer front a l'amortització de les dites obligacions de pagament, sense que pugui afectar el compliment de les altres obligacions derivades de les operacions d'endeutament financer que preveu el pla d'ajust.

3. L'operació d'endeutament ha de ser incorporada, en el termini màxim d'un mes a comptar de la data de la seva formalització, a la Central d'Informació de Riscos de les entitats locals, d'acord amb el que disposa l'article 55 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, i a l'article 24 del text refós de la Llei general d'estabilitat pressupostària, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2007, de 28 de desembre, i les seves normes de desplegament.

4. La generació de romanent de tresoreria negatiu per a despeses generals en el període d'amortització d'aquella operació d'endeutament comporta la prohibició de realitzar inversions noves en l'exercici següent finançades amb endeutament, siguin aquestes materials, immaterials o financeres, directes, o indirectes a través de subvencions concedides a entitats dependents.

5. En el cas que l'operació d'endeutament es destini, totalment o parcialment, a la cobertura d'obligacions que van quedar pendents d'aplicar a pressupost, aquestes s'han de reconèixer en la seva totalitat en el pressupost vigent per a 2012, amb càrrec a l'import que correspongui del total finançat.

Article 11. *Aplicació prevista a la disposició addicional quarta del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març.*

En cas que les entitats locals no concertin l'operació d'endeutament esmentada, o en cas que l'hagin concertat i incompleixin les obligacions de pagament que en deriven, l'òrgan competent del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques o organisme públic competent ha d'efectuar les retencions que siguin procedents amb càrrec a les ordres de pagament que s'emetin per satisfer la seva participació en els tributs de l'Estat, sense que pugui afectar el compliment de les altres obligacions derivades de les operacions d'endeutament financer previstes en el pla d'ajust. Per a això s'ha d'aplicar el règim previst per als creditors públics a la disposició addicional quarta del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, i el que, si s'escau i en desplegament d'aquella, disposin les Lleis de pressupostos generals de l'Estat.

Article 12. *Àmbit objectiu d'aplicació de la retenció.*

El que preveu l'article anterior s'aplica a deutes fermes contraets per les entitats locals exclusivament en el marc i durant el període de vigència del mecanisme de finançament que sigui aprovat per la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics, si bé les retencions a practicar per l'òrgan competent del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques es poden estendre, si és necessari, als exercicis següents.

Disposició addicional única. *Exclusió de l'àmbit d'aplicació de la disposició addicional única del text refós de la Llei general d'estabilitat pressupostària.*

El mecanisme de finançament al qual es refereix el present Reial decret llei queda exclòs de l'àmbit d'aplicació de la disposició addicional única del text refós de la Llei general d'estabilitat pressupostària, aprovada pel Reial decret legislatiu 2/2007, de 28 de desembre.

Disposició final primera. *Model de sol·licitud de certificat.*

El ministre d'Hisenda i Administracions Públiques ha d'aprovar, abans del 12 de març de 2012 i mitjançant una ordre ministerial, un model de sol·licitud del certificat que preveu l'article 4 i els models de plans d'ajust als quals es poden acollir les entitats locals.

Disposició final segona. *Habilitació normativa.*

S'habilita el Govern i el ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, en l'àmbit de les seves competències, per dictar les disposicions i adoptar les mesures necessàries per al desplegament i l'execució del que estableix aquest Reial decret llei.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 24 de febrer de 2012.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY